

Na temelju članka 234. stavka 2. i članka 237. stavka 2. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13. i 41/14.) te članka 21. točke 1. Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje („Narodne novine“, broj 28/14.), Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, uz suglasnost ministra financija, na sjednici održanoj 16. travnja 2014., donosi

PRAVILNIK

O POSTUPKU NAKNADNE UPLATE DOPRINOSA OTPISANIH ZBOG ZASTARE ILI NENAPLATIVOSTI ZA OSIGURANIKE KOJI SU SAMI ZA SEBE OBVEZNICI DOPRINOSA I OBVEZNICI PLAĆANJA DOPRINOSA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje postupak naknadne uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (u daljnjem tekstu: doprinosi) otpisanih zbog zastare ili nenaplativosti, u skladu s člankom 234. stavkom 1. i člankom 237. stavkom 1. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13. i 41/14., u daljnjem tekstu: Zakon), za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa, radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

Članak 2.

Osiguranicima iz članka 1. ovoga Pravilnika smatraju se osiguranici iz članka 10. do 13., članka 15. i članka 16. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13.) kojima je na temelju rješenja Porezne uprave otpisan dug s osnove doprinosa za mirovinsko osiguranje zbog zastare ili nenaplativosti (u daljnjem tekstu: osiguranici).

II. POKRETANJE POSTUPKA

Članak 3.

(1) Postupak za naknadnu uplatu duga s osnove doprinosa, koji je otpisan rješenjem Porezne uprave zbog zastare ili nenaplativosti (u daljnjem tekstu: naknadna uplata doprinosa), pokreće se na zahtjev osiguranika.

(2) Zahtjev za naknadnu uplatu doprinosa podnosi se mjesno nadležnoj ispostavi Porezne uprave u roku od dvije godine, računajući od dana kada je rješenje o otpisu doprinosa postalo pravomoćno.

III. UTVRĐIVANJE OBVEZE ZA NAKNADNU UPLATU DOPRINOSA

Članak 4.

(1) Visinu obveze za naknadnu uplatu doprinosa obračunava i utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

(2) Obveza se utvrđuje u cijelosti za sve vrijeme provedeno u osiguranju za koje je dug s osnove doprinosa otpisan rješenjem Porezne uprave zbog zastare ili nenaplativosti.

(3) U izreci rješenja iz stavka 1. ovoga članka obvezno se navodi svota za naknadnu uplatu doprinosa, svota kamata za uplatu, dospijeće plaćanja obveze, pridržaj ukidanja rješenja ako se obveza ne uplati u propisanom roku te za slučaj pobijanja rješenja da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

IV. OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE OBVEZE DOPRINOSA

Članak 5.

(1) Obveza doprinosa za naknadnu uplatu obračunava se u visini koju čini svota neuplaćenih doprinosa i zateznih kamata, utvrđena rješenjem Porezne uprave o otpisu doprinosa zbog zastare ili nenaplativosti, uvećana za daljnje kamate na neuplaćene doprinose obračunane od dana s kojim su te obveze otpisane do dana donošenja rješenja iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(2) Kamate na neuplaćene doprinose obračunavaju se prema propisima koji su važili u vrijeme za koje doprinosi nisu plaćeni.

(3) Obveza utvrđena rješenjem iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika dospijeva na naplatu u roku od trideset dana od dana primitka rješenja

Članak 6.

(2) Doprinosi se smatraju plaćenim u cijelosti ako je podmiren dug za doprinose i obveze koje proizlaze iz neuplaćenih doprinosa.

V. DOSTAVA POTVRDE

Članak 7.

Porezna uprava dužna je dostaviti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) potvrdu da je obveza utvrđena rješenjem iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika podmirena u cijelosti.

VI. POSTUPAK VEZAN UZ OSTVARIVANJE PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA

Članak 8.

Na temelju potvrde iz članka 7. ovoga Pravilnika, mjesno nadležna područna služba/ured Zavoda uspostaviti će prijavu i odjavu osiguranja za razdoblje za koje su otpisani doprinosi naknadno uplaćeni te evidentirati podatke o stažu i osnovici osiguranja.

Članak 9.

Kao osnovice za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u slučajevima naknadne uplate doprinosa uzimaju se osnovice koje bi se primijenile prema propisima važećim za razdoblje na koje se odnosi otpisani dug doprinosa.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Na dan stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare i nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa („Narodne novine“, broj 136/06. i 36/12.).

Članak 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

KLASA: 041-01-14-02/5

URBROJ: 341-99-01/01-14-5

Zagreb, 16. travnja 2014.

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG VIJEĆA HRVATSKOG ZAVODA
ZA MIROVINSKO OSIGURANJE**




Mirjana Rađenović

OBRAZLOŽENJE

Na temelju članka 234. stavka 1. i 3. te članka 237. stavka 1. i 3. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13. i 41/14.) osiguranici koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti mogu naknadno, u cijelosti uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje koji su rješenjem Porezne uprave otpisani zbog zastare ili zbog nenaplativosti, ako podnesu zahtjev do isteka dvije godine od dana kada je rješenje o otpisu doprinosa postalo pravomoćno.

Člankom 234. stavkom 2. te člankom 237. stavkom 2. Zakona o doprinosima propisano je da opći akt kojim se uređuje postupak naknadne uplate doprinosa donosi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, uz suglasnost ministra financija.

S obzirom na to da je 1. siječnja 2014. stupio na snagu Zakon o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13., u daljnjem tekstu: ZOMO), kojim su, uz brojne novine, uvedene i nove kategorije osiguranika, Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, uz suglasnost ministra financija donosi novi Pravilnik o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare ili nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Uz članak 1.

Pravilnikom se uređuje postupak naknadne uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje iz članka 234. stavka 1. i članka 237. stavka 1. Zakona o doprinosima, koji su otpisani zbog zastare ili nenaplativosti, za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa, radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

Pravilnik sadrži opće odredbe, odredbe o pokretanju postupka, o utvrđivanju obveze za naknadnu uplatu doprinosa, o obračunavanju i plaćanju obveze doprinosa, o dostavi potvrde o plaćenju obveze, odredbe o postupku vezanom uz ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja te prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 2.

Odredbom članka 2. pobliže se utvrđuje krug osiguranika na koje se Pravilnik primjenjuje. Osiguranicima koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa, vezano uz primjenu članka 234. stavka 1. i članka 237. stavka 1. Zakona o doprinosima, smatraju se osiguranici iz članka 10. do 13., članka 15. i članka 16. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13., u daljnjem tekstu: ZOMO).

To su redom sljedeće kategorije osiguranika:

- obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar (članak 10. točka 1. ZOMO-a)
- osobe koje u skladu s posebnim propisima samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost, kao što su odvjetnici, liječnici, stomatolozi, umjetnici, novinari, odgajatelji, lektori, prevoditelji, primalje, predstavnici obiteljskog doma, fizička osoba koja samostalno obavlja poslove savjetovališta i usluga pomoći i njege u kući i drugi (članak 10. točka 2. ZOMO-a)

- vrhunski sportaši i šahisti, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi (članak 10. točka 3. ZOMO-a)
- osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit (članak 10. točka 4. ZOMO-a)
- osobe koje obavljaju djelatnost za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili registracije, ali imaju obilježje samostalnosti, trajnosti i s namjerom stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, ako nisu obvezno osigurane po drugoj osnovi (članak 10. točka 5. ZOMO-a)
- osobe koje obavljaju obrt kao domaću radinost ili kao sporedno zanimanje, ako nisu obvezno osigurane po drugoj osnovi (članak 10. točka 6. ZOMO-a)
- osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (članak 11. stavak 1. ZOMO-a)
- članovi uprave i izvršni direktori trgovačkih društava i upravitelji zadruge, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi (članak 12. ZOMO-a)
- svećenici i drugi vjerski službenici vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi (članak 13. ZOMO-a)
- osobe zaposlene u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca, ako nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili ako nisu obvezno osigurane prema pravnim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (članak 15. stavak 1. ZOMO-a)
- osobe zaposlene u institucijama Europske unije, ako nisu obvezno osigurane prema propisima Europske unije (članak 15. stavak 2. ZOMO-a)
- osobe zaposlene na državnom području Republike Hrvatske kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu, koji nemaju registriranu podružnicu u Republici Hrvatskoj (članak 15. stavak 3. ZOMO-a)
- članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi, koji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, čiji je poslodavac, brodar ili kompanija domaća ili strana pravna osoba, ako pravnim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drugačije određeno (članak 16. stavak 1. ZOMO-a).

Uz članak 3.

Postupak za naknadnu uplatu duga s osnove doprinosa, koji je zbog zastare ili nenaplativosti otpisan rješenjem Porezne uprave (u daljnjem tekstu: naknadna uplata doprinosa), pokreće se na zahtjev osiguranika.

Rok za podnošenje zahtjeva za naknadnu uplatu doprinosa je vremenski ograničen na dvije godine, računajući od dana pravomoćnosti rješenja kojim je doprinos otpisan, u skladu s člankom 234. stavkom 3. i člankom 237. stavkom 3. Zakona o doprinosima.

Zahtjev se podnosi mjesno nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

Uz članak 4.

Ovaj članak sadrži odredbe o nadležnosti za utvrđivanje visine obveze za naknadnu uplatu doprinosa i načinu utvrđivanja obveze.

Obračunavanje i utvrđivanje visine obveze za naknadnu uplatu doprinosa u nadležnosti je Porezne uprave.

Porezna uprava utvrđuje obvezu rješenjem. U izreci rješenja obvezno se navodi svota za naknadnu uplatu doprinosa, svota kamata za uplatu, dospijeće plaćanja obveze, pridržaj ukidanja rješenja ako se obveza ne uplati u propisanom roku te za slučaj pobijanja rješenja da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Visina obveze za naknadnu uplatu doprinosa utvrđuje se u cijelosti za sve vrijeme provedeno u osiguranju za koje je dug s osnove doprinosa, zbog zastare ili nenaplativosti, otpisan ranije donesenim rješenjem Porezne uprave.

Naime, za djelomičnu naknadnu uplatu doprinosa, odnosno za utvrđivanje obveze samo za dio razdoblja za koje su ranije otpisani doprinosi, nema zakonske osnove.

Uz članak 5.

Odredbama ovoga članka određuje se način obračunavanja visine obveze za naknadnu uplatu doprinosa i rok dospijeća plaćanja.

Obveza doprinosa obračunava se u visini koju čini svota neuplaćenih doprinosa i zateznih kamata, utvrđena prema rješenju Porezne uprave o otpisu doprinosa, uvećana za daljnje kamate na neuplaćene doprinose obračunane od dana s kojim su te obveze otpisane do dana s kojim se donosi rješenje iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: rješenje)

Pri obračunu kamata na neuplaćene doprinose primjenjuju se propisi koji su važili u vrijeme za koje doprinosi nisu plaćeni.

Obveza za naknadnu uplatu doprinosa dospijeva na naplatu u roku od trideset dana, računajući od dana primitka rješenja.

Uz članak 6.

Ovim člankom pobliže se utvrđuje kada se doprinosi smatraju plaćenim u cijelosti. Naime, obveznik je, uz obvezu utvrđenu rješenjem, dužan podmiriti i pripadajuće kamate do dana dospijeća plaćanja, kao i zatezne kamate, ako obvezu ne uplati u propisanom roku.

Uz članak 7.

Nakon što osiguranik plati u cijelosti obveze utvrđene rješenjem, Porezna uprava je dužna o tome dostaviti potvrdu Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje radi provedbe postupka vezanog uz ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja.

Uz članak 8. i 9.

Ove odredbe uređuju postupanje mjesno nadležne područne službe/ureda Zavoda nakon zaprimanja potvrde Porezne uprave da su obveze prema rješenju Porezne uprave iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika podmirene u cijelosti, vezano uz ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja.

Za razdoblje osiguranja za koje su otpisani doprinosi naknadno uplaćeni mjesno nadležna područna služba/ured Zavoda će na temelju potvrde Porezne uprave iz članka 7.

ovoga Pravilnika uspostaviti prijavu i odjavu osiguranja te evidentirati podatke o stažu i osnovici osiguranja.

Kao osnovice za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u slučajevima naknadne uplate doprinosa uzimaju se osnovice koje bi se primijenile da dug doprinosa nije bio otpisan, odnosno osnovice u skladu s propisima koji su važili za razdoblje za koje je doprinos otpisan.

Uz članak 10. i 11.

Prijelaznim i završnim odredbama određen je način objave Pravilnika i datum stupanja na snagu te prestanak važenja prethodnog Pravilnika o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare i nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa („Narodne novine“, broj 136/06. i 36/12.).